

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัยเรื่องความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 4,574 คนจาก 67 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ดังนี้

1) การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ซึ่งมีทั้งหมด 67 โรงเรียน ได้ขนาดตัวอย่างมา 57 โรงเรียน ตามตารางการกำหนดขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

2) เลือกกลุ่มสาระการเรียนรู้แบบเจาะจง (Purposive sampling) ที่เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3) การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) ได้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และตัวแทนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 กลุ่มสาระ จำนวน 354 คน มีจำนวนตามตารางการกำหนดขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระ จำนวน 30 คนจำนวน 6 โรงเรียนได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอน ระดับชั้นที่สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ และสถานะของโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความพร้อมด้านความรู้ความสามารถ ความพร้อมด้านการสื่อสาร ความพร้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ	5	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
ระดับ	3	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ	1	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยนำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทีละข้อไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชมศรีสะอาด, 2545, น. 69 - 71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 -5.00	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 -4.50	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 -3.50	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 -2.50	หมายถึงครูมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 -1.50 หมายถึงครุมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีข้อมูลเพียงพอในเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาดีที่สุดเป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (key informant interview)

3.3 การสร้างเครื่องมือ

3.3.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสารแนวคิดงานวิจัยและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาการบริหารวิชาการ ความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และข้อมูลพื้นฐานของประชาคมอาเซียนทำให้ค้นพบกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ประกอบไปด้วยตัวแปรเกี่ยวกับความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านความรู้ ความพร้อมด้านการสื่อสาร ความพร้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม

2) จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนิยามตัวแปรเรื่องความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1 ทั้ง 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านความรู้ ความสามารถ ความพร้อมด้านการสื่อสาร ความพร้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม

3) จัดทำร่างแบบสอบถามจากประเด็นและสาระสำคัญตามนิยามปฏิบัติการตัวแปรที่ได้จากกรอบแนวคิดของการวิจัย

4) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา รับคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องอีกครั้ง

5) นำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) รวมทั้งด้านการใช้ภาษาและอื่นๆของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละข้อคำถามแล้วนำข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective: IOC) ได้ค่า .96 โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

- 1 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

6) ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามข้อสังเกตและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูอีกครั้ง

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อคำถามรายข้อกับผลรวมทั้งหมด (Corrected Item Total Correlation) ได้ค่าความเชื่อมั่น .92

8) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีลักษณะแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1) เป็นเค้าโครง (Outline) หัวข้อคำถามครอบคลุมคำถามทั้ง 3 ด้านมีการวางแผนเตรียมชุดคำถามและวิธีการดำเนินการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า

2) มีความยืดหยุ่น (Flexible) ลักษณะของคำถามปลายเปิด (open - ended question) เปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นอธิบายความสำคัญของปัญหาอย่างลึกซึ้งในแง่มุมที่หลากหลายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

3) เรียงข้อคำถามตามลำดับความสำคัญอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

4) นำร่างแบบสัมภาษณ์ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปรับคำแนะนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในภาคสนามต่อไป

3.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ขอนหนังสือจากสาขาการจัดการการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล

2) นำส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสืออนุญาตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างพร้อมนัดหมายวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน

3.4.2 การเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 6 โรงเรียน ประกอบไปด้วยครูหัวหน้ากลุ่มสาระ 5 กลุ่มสาระ รวมทั้งหมด 30 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 354ฉบับ ได้กลับคืนมา 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.70
 2) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้วคัดไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนทุกข้อคำถาม

3) นำข้อมูลจากแบบถามไปลงรหัสในแบบลงรหัสข้อมูล (Coding Form) เพื่อนำไปคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

3.1) ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของครูวิเคราะห์โดยใช้จำนวนและค่าร้อยละ

3.2) ข้อมูลเกี่ยวกับการความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 3 ด้าน คือ 1.ความพร้อมด้านความรู้ความสามารถ 2.ความพร้อมด้านการสื่อสาร 3.ความพร้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1ตามตัวแปรพื้นฐานใช้ t – test (Independent) และ ANOVAเมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1) แบบสัมภาษณ์ ทั้งหมด 30 ฉบับ

2) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยจำนวนค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) การทดสอบที (t - test) และ ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)